

Ašeradens: uzraudzības iestāžu galvenais pienākums - nodrošināt, ka uzņēmēji zina savus pienākumus un godprātīgi tos pilda

Publicēts: 31.03.2017.

[Jaunami](#)

Ekonomikas ministrija izstrādājusi [Vadlīnijas par "Konsultē vispirms" principa piemērošanu valsts iestāžu darbā](#), kurās ietverts vienots algoritms "konsultē vispirms" principa ieviešanai valsts uzraudzībā, kā arī labās prakses piemēri.

"Ar "konsultē vispirms" principa ieviešanu mēs sākam ceļu virzienā uz klientu orientētu valsts pārvaldi. Galvenais ieguvums, īstenojot uz rezultātu vērstu sadarbību starp uzraugošajām iestādēm un uzņēmējiem, ir fakts, ka uzņēmēji zinās savus pienākumus, tiem izvirzītās prasības un godprātīgi tās pildīs. Ir jābūvē savstarpējs uzticības kapitāls un šajā procesā jāiesaistās abām pusēm - gan iestādēm, gan uzņēmējiem," uzsver Ministru prezidenta biedrs, ekonomikas ministrs Arvils Ašeradens.

Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras padomes loceklis, Tautsaimniecības padomes priekšsēdētājs Gundars Strautmanis norāda: *"No uzņēmēju puses vienīgais vērtējums par "konsultē vispirms" principu ir "Beidzot!" Šī ir ilgi gaidīta iniciatīva, tādēļ priecē tas, ka ar šī principa izstrādi valdība demonstrē stingru vēlmi sadarboties ar uzņēmējiem. Tomēr jāsaprot, ka šis labās gribas žests nav vienvirziena ceļš - arī uzņēmējiem jānāk pretī uzraugošajām iestādēm, jābūt atvērtiem un jāsadarbojas!"*

"Konsultē vispirms" principa mērķis ir panākt, ka uzņēmējiem ir skaidri saprotamas uzņēmējdarbībā piemērojamās prasības. Uzraugošajām institūcijām primāri jāsniedz normu un prasību skaidrojums, īpaši pirmreizēju pārkāpumu gadījumā, dodot termiņu nepilnību novēršanai. *"Uzņēmēji ne vienmēr pārzina visus normatīvos aktus un no tiem izrietošās prasības, kas viņiem jāievēro. Tāpēc tirgus uzraudzības iestāžu galvenais pienākums būt uzņēmēja konsultantam un sadarbības partnerim,"* norāda ministrs.

Lai uzraudzības procesā nodrošinātu uz klientu orientētu un draudzīgu komunikāciju ar nozares uzņēmumiem, vadlīnijas sniedz ieteikumus uzraudzības iestādēm, kas balstās uz diviem pamatprincipiem – efektīvākās uzraudzības veidošanu un uz klientu orientētu darbību.

Ieteikumi skar plašu jautājumu loku, sākot no iestādes mērķu un rezultatīvo rādītāju noteikšanas līdz labajai praksei uzņēmēju izglītošanā par prasībām, kas jāievēro. Uzraudzības galvenajam mērķim jābūt atbilstības panākšanai un tirgus sakārtošanai, sadarbojoties ar uzņēmējiem šī mērķa sasniegšanā. *“Ja sadarbības rezultātā panākt mērķi neizdodas, iestādes rīcībā jābūt pietiekamām pilnvarām un rīkiem, lai pārkāpumu efektīvi novērstu un aizsargātu sabiedrības intereses. Tādējādi mēs radām stabilu tiesisku un uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi, kas ir galvenais priekšnoteikums modernas ekonomikas attīstībai Latvijā,”* norāda ministrs.

Vadlīnijas piedāvā virkni iespēju informācijas plūsmas uzlabošanai par piemērojamajām prasībām, piemēram, pašnovērtēšanas rīkus, ko uzņēmēji var izmantot, lai novērtētu sava uzņēmuma atbilstību. Tāpat vadlīnijas rosina informēšanā koncentrēties uz uzņēmējdarbības uzsākšanas brīdi, lai jau no pašiem pirmsākumiem palīdzētu uzņēmējam sakārtot savu darbību atbilstoši tiesību aktiem.

Aicinām valsts pārvaldes iestādes izmantot šīs vadlīnijas kā instrumentu uzraudzības kultūras maiņai, pielāgojot sniegtos ieteikumus saviem kompetenču lokam un darbības specifikai. Vienlaikus apzināties, ka vadlīnijās iekļauto principu piemērošana, īpaši uzraudzībā, ir atkarīga arī no uzņēmēju pretimnākšanas un vēlmes sadarboties ar iestādi nepilnību novēršanā. Lai “konsultē vispirms” princips darbotos praksē, abām pusēm – gan valsts pārvaldei, gan uzņēmējiem ir jāspers solis pretī sadarbībai.

Vadlīnijas izstrādātas sadarbībā ar uzraudzības iestādēm un nozaru asociācijām, kā arī ņemot vērā ārvalstu labās prakses piemērus un ieteikumus. Vienlaikus jāuzsver, ka vadlīnijas vienmēr būs *atvērts* dokuments, kas nepieciešamības gadījumā tiks papildināts ar jauniem piemēriem un risinājumiem, kurus atzinīgi būs novērtējuši uzņēmēji. Ekonomikas ministrija šobrīd strādā arī pie metodes iestāžu progresa novērtēšanai vadlīniju ieviešanā. Vadlīnijas un infografika par tām publicētas [Ekonomikas ministrijas tīmekļa vietnē](#).

Lai sekmētu uz klientu orientētas valsts pārvaldes veidošanu, piektdien, 31. martā, Ekonomikas ministrija un Valsts kanceleja kopā ar uzraugošo iestāžu vadītājiem diskutēja par principa „konsultē vispirms” ieviešanu un izstrādātajām vadlīnijām. Diskusijā piedalījās Ministru prezidenta biedrs, ekonomikas ministrs Arvils Ašeradens, Valsts kancelejas direktora vietniece valsts pārvaldes un komunikācijas jautājumos, Valsts pārvaldes politikas departamenta vadītāja Baiba Medvecka, Tautsaimniecības padomes priekšsēdētājs Gundars Strautmanis, kā arī pārstāvji no 21 valsts pārvaldes iestādes, kurām principa ieviešana būtu primāra.

Kā zināms, viens no Uzņēmējdarbības vides pilnveidošanas pasākumu plāna prioritārajiem rīcības virzieniem ir veidot uz klientu orientētu valsts pārvaldi, kas savā ikdienas darbā ievēro “konsultē vispirms” principu.

Evita Urpena

Ekonomikas ministrijas

Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja

Tālrunis: 67013193

E-pasts: Evita.Urpena@em.gov.lv; prese@em.gov.lv

Web: www.em.gov.lv

Twitter: @EM_gov_lv

Youtube: <http://www.youtube.com/ekonomikasministrija>

Facebook: <http://www.facebook.com/atbalstsuznemejiem>

<https://www.em.gov.lv/lv/jaunums/aseradens-uzraudzibas-iestazu-galvenais-pienakums-nodrosinat-ka-uznemeji-zina-savus-pienakumus-un-godpratigi-tos-pilda>